

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΟ ΕΡΕΒΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Ερεβάν, 13 Σεπτεμβρίου 2011

Ταχ. Δ/ση : 6 Demirchian Str., 375002 Yerevan
Τηλέφωνο : 003741-530051,530446
Τηλ/τυπο : 0037410-530049
Ηλεκ. Δ/ση : ecocom-yerevan@mfa.gr

ΘΕΜΑ : Κλάδος χυμών φρούτων και λαχανικών στην Αρμενία.

Δεδομένου ότι η Αρμενία διαθέτει ποικιλία φρούτων και λαχανικών, αλλά σε όχι μεγάλες ποσότητες, καθώς δεν υπάρχουν μεγάλες καλλιεργήσιμες εκτάσεις, καταρχήν η εγχώρια παραγωγή κατευθύνεται στην ικανοποίηση της τοπικής αγοράς. Το βερίκοκο και το ρόδι θεωρούνται από τα παραδοσιακά φρούτα της Αρμενίας, συνδεδεμένα με θρύλους και παραδόσεις της χώρας.

Ωστόσο με την αύξηση των επενδύσεων στην βιομηχανία επεξεργασίας φρέσκων φρούτων για την παραγωγή χυμών, κονσερβαρισμένων προϊόντων, μαρμελάδων και συναφών προϊόντων, η ζήτηση για φρέσκα φρούτα αυξήθηκε. Είναι χαρακτηριστικό ότι εισάγονται πλέον ακόμα και χυμοί και ποσότητες φρέσκου βερίκοκου (για τη βιομηχανική παραγωγή), παρότι το συγκεκριμένο φρούτο αποτελεί αντικείμενο ειδικής μέριμνας από το Υπ. Γεωργίας και το Υπ. Οικονομικών για τη διατήρηση της υψηλής ποιότητάς του, καθώς αποτελεί εμβληματικό προϊόν για τη χώρα. Ωστόσο η διαμόρφωση υψηλής ζήτησης στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, έχει οδηγήσει σε αυξημένες ανάγκες που δεν καλύπτονται από την εγχώρια παραγωγή.

Παρόμοια εξέλιξη σημειώνεται και στην παραγωγή ροδιού, ροδάκινου, κορνελιανού κερασιού (kornelian cherry), κορόμηλου (soe), rosehip (τριαντάφυλλου), τα οποία ευδοκimoύν στην Αρμενία, αλλά πλέον το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής και των εισαγωγών, προορίζεται για τις βιομηχανίες παραγωγής χυμών, καθώς έχουν αυξηθεί οι εξαγωγές της Αρμενίας προς την Ευρώπη και λοιπές χώρες. Ειδικότερα δε οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο έχουν αυξηθεί και έχουν προσελκύσει επενδύσεις εταιρειών της ΕΕ που εκμεταλλεύονται το χαμηλό εργατικό κόστος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των συνημμένων αρχείων στο χρονικό διάστημα 2004-2010, αλλά και στο α' εξάμηνο 2011, υπάρχει σταθερή αύξηση των εισαγωγών χυμών, καθώς η τοπική παραγωγή δεν καλύπτει την διαμορφούμενη ζήτηση, η οποία τους θερινούς μήνες σημειώνει, λόγω τουρισμού, σημαντική αύξηση η οποία το 2009 και το 2010 ήταν 18%-22% (συμπεριλαμβανομένων και των Αρμενίων της Διασποράς που σταθερά το καλοκαίρι επανακάμπτουν στις εστίες τους). Την περίοδο 2002-2008 η αύξηση της αγοράς χυμών ήταν σταθερά άνω του 25%, τάση που συνεχίστηκε και μετά την κορύφωση της ύφεσης που έπληξε την Αρμενία το 2009-2010, κάτι που είναι εμφανές κυρίως στο εμπόριο χυμών και φρούτων το 2010 κυρίως, σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα. Ο όγκος της αγοράς εκτιμάται στα 28 εκ. λίτρα, δηλαδή σύμφωνα με τιμές 2009 σε 28 εκ. δολ. Οι κυριότερες αρμενικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται είναι : η Euroterm CJSC, η SIS Natural, η Zovq, η Tamara Fruit και η Yerevan Brewery Factory, οι οποίες συγκεντρώνουν συνολικά το 55% της εγχώριας αγοράς. Η ανάπτυξη των αλυσίδων σούπερ-μάρκετ ανέδειξε και την ανάγκη για παραγωγή προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας (private label), γεγονός που οδήγησε σε σχετικά βραχύ χρονικό διάστημα σε μερίδιο 9% της συνολικής πώλησης χυμών.

Τα προϊόντα που προωθούνται στην αγορά κατηγοριοποιούνται στις εξής επιμέρους κατηγορίες : α) 100% καθαρό χυμό, που προέρχεται από μη συμπυκνωμένη μάζα φρούτων και δεν έχουν συντηρητικά, β) 100% καθαρό χυμό από συμπυκνωμένη μάζα φρούτων (pulp) με χρήση ισόποσου όγκου νερού και χωρίς συντηρητικά, γ) νέκταρ χυμός, ο οποίος περιέχει άνω του 30% χυμό με προσθήκη ζάχαρης και νερού, χωρίς συντηρητικά και δ) χυμοποτά, τα οποία περιέχουν συμπυκνωμένο χυμό φρούτων κατά 29% και δεν περιέχουν ανθρακικό. Σημειώνεται ότι στην Αρμενία η καταναλωτική ροπή είναι σταθερά προσανατολισμένη σε προϊόντα χυμών δίχως συντηρητικά. Οι δε συσκευασίες που κυριαρχούν στο εμπόριο είναι φιάλες γυάλινες, ενισχυμένο χαρτί (carton) και πλαστική συσκευασία η οποία συναντάται στο εμπόριο σε μεγαλύτερο ποσοστό και διατηρεί τιμές 12% χαμηλότερες σε σχέση με τις γυάλινες συσκευασίες.

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκοσμίου Οργανισμού Τροφίμων, ενώ η παγκόσμια κατά κεφαλήν κατανάλωση χυμών είναι 10 λίτρα ετησίως, στην Αρμενία το αντίστοιχο μέγεθος είναι μόλις 4 λίτρα. Ενδεχομένως να υπάρχει μια απόκλιση ενός λίτρου επιπλέον καθώς ακόμα η αγροτική οικονομία τροφοδοτεί τις οικογένειες απ' ευθείας εκτός εμπορικής διαδικασίας με φρούτα και συνεπώς και χυμούς. Ωστόσο η δυναμική της αγοράς είναι δεδομένη καθώς μάλιστα πρόκειται για προϊόν χαμηλής συγκριτικά επιβάρυνσης στο καλάθι προϊόντων που έχει διαμορφωθεί στην παρούσα μεταβατική συγκυρία στην Αρμενία.

Σήμερα οι εισαγωγές χυμού κυριαρχούνται από τα προϊόντα της Βουλγαρίας και Ουκρανίας που κατέχουν το 65% της συγκεκριμένης αγοράς εισαγομένων. Οι εταιρείες Sandora, Vitmark της Ουκρανίας και Florina της Βουλγαρίας έχουν καταλάβει όλες τις σχετικές κατηγορίες στην αγορά της Αρμενίας. Η Βουλγαρική εταιρεία Florina, χρησιμοποιεί τη συγκεκριμένη εμπορική επωνυμία, αναφερόμενη σε ελληνικό τοπωνύμιο, για όλα τα προϊόντα της που προωθεί στην τοπική αγορά.

Οι τιμές πώλησης των χυμών κυμαίνονται από 320 AMD (Armenian Dram) έως 540 AMD (1 δολ. ΗΠΑ=365 δολ. AMD, ή 1 euro = 328 AMD) για συσκευασία 1 lt. Οι τιμές λιανικής για 1 kg ρόδια είναι 110-220 AMD και για τα βερίκοκα 390-410 AMD. Σημειώνεται ότι οι χυμοί βερίκοκου είναι τις περισσότερες φορές φτηνότεροι από την αγορά του φρούτου.

Η ιδιαίτερη καταναλωτική συνήθεια των Αρμενίων για κατανάλωση χυμών οδήγησε την Turkish Airlines να επεξεργάζεται πρόταση με εταιρείες στο San Francisco και Los Angeles, να αναλάβει την απ' ευθείας μεταφορά και εξαγωγή χυμών και φρούτων από την Αρμενία, ώστε να ικανοποιηθεί η ζήτηση των εγκαταβιούντων Αρμενίων της διασποράς σε αυτές τις πόλεις των ΗΠΑ. Παρά την μη ύπαρξη διπλωματικών και απ' ευθείας εμπορικών σχέσεων μεταξύ Αρμενίας και Τουρκίας, οι ενδείξεις είναι θετικές για την ευόδωση της προοπτικής αυτής.

Στην ιστοσελίδα <http://www.card.am/images/stories/catalog2010/index.html> μπορούν να πληροφορηθούν ενδιαφερόμενοι για σχετικά προϊόντα που ήδη κυκλοφορούν στην αγορά. Επίσης το Γραφείο μας διαθέτει επεξεργασμένη βάση δεδομένων εισαγωγέων που θα μπορούσαν να συνεργαστούν με ελληνικές επιχειρήσεις.

Ο Προϊστάμενος

Κωνσταντίνος Δασκαλόπουλος
Γραμματέας Β' ΟΕΥ

**Πίνακας 1. Εισαγωγές και Εξαγωγές : Μήλα, Αχλάδια και
κυδώνια**

year	Εξαγωγές σε τόνους	Εξαγωγές σε 1000\$	Εισαγωγές σε τόνους	Εισαγωγές σε 1000\$
2004	79.6	18.5	13.5	1.5
2005	0	0	38.239	17.15
2006	0.3	0.1	67.6	37.1
2007	24.5	24.5	8.79	6.24
2008	125.39	33.60	134.49	249.96
2009	401.14	167.53	271.29	384.21
2010	26.56	12.07	650.32	935.95
2011 α'εξ.	2.547	2.32489	1632.87	2507.33

Πίνακας 2 : Εισαγωγές εξαγωγές : Βερίκοκο, κεράσι

Έτος	Εξαγωγές σε τόνους	Εξαγωγές σε 1000\$	Εισαγωγές σε τόνους	Εισαγωγές σε 1000\$
2004	1992.7	993.6	0	0
2005	4683.79	1298.46	2.54	2.11
2006	6582.2	2932.2	0.7	0.1
2007	1534.15	567.55	27.82	21.50
2008	8228.33	3160.60	35.06	53.62
2009	12096.26	5315.92	4.17	9.78
2010	2488.45	1731.35	225.64	441.96
2011 α'εξ.	8297.29	8313.23	96.62	201.78

Πίνακας 3 : Εισαγωγές – Εξαγωγές : Μπανάνες

Έτος	Εξαγωγές σε τόνους	Εξαγωγές σε 1000\$	Εισαγωγές σε τόνους	Εισαγωγές σε 1000\$
2004	0	0	4736.9	2187.2
2005	594.43	196.61	8192.37	4059.39
2006	3092.9	1362.8	8613.8	4562.14
2007	0	0	17197.86	12262.62
2008	0	0	8798.61	11919.67
2009	0	0	8393.84	11767.57
2010	0	0	8970.46	12507.19
2011 α'εξ.	0	0	6691.13	9368.02

Πίνακας 3 : Χυμοί φρούτων & λαχανικών.

Έτος	Εξαγωγές σε τόνους	Εξαγωγές σε 1000\$	Εισαγωγές σε τόνους	Εισαγωγές σε 1000\$
2004	593.9	505.1	4827.2	3129.07
2005	510.76	453.78	4100.89	3017.40
2006	665.8	887.6	4936.8	4289.95
2007	760.48	968.06	6309.98	6580.51
2008	890.17	1117.63	7081.61	8065.77
2009	996.07	1248.97	4297.05	5181.62
2010	1157.78	1323.20	4975.55	5905.43
2011 α'εξ.	938.73	1155.73	2579.58	3811.41